

Пропозиції
Державної податкової служби України
до проекту Закону України
«Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо
функціонування електронного кабінету та спрощення роботи фізичних
осіб-підприємців»,
внесеного на розгляд народними депутатами України
Железняком Я.І. та іншими (69 народних депутатів України)
реєстраційний номер 2524 від 04.12.2019

1. Законопроект № 2524 підтримується із зауваженнями.

2. Законопроект № 2524, метою якого є удосконалення роботи з електронним кабінетом платника податків, спрощення податкового обліку, стимулювання добровільного обмеження паперового документообігу та скасування деяких вимог, які втратили актуальність на даному етапі розвитку відносин в податковій сфері, передбачає внесення змін Податкового кодексу України (далі – Кодекс).

Законопроектом передбачається виключення функцій, пов'язаних із здійсненням митної діяльності, що обумовлено розділенням податкової та митної служб України відповідно до пункту 2 постанови Кабінету Міністрів України від 18 грудня 2018 року № 1200 «Про утворення Державної податкової служби України та Державної митної служби України» та розпорядження Кабінету Міністрів України від 21.08.2019 № 682-р «Питання Державної податкової служби України».

Зазначена пропозиція підтримується.

Пропозиція щодо скасування вимоги подавати заяву на приєднання до договору про визнання електронних документів після реєстрації (пункт 183.7 статті 183) та поданням заяви про бажання отримувати документи через електронний кабінет (пункт 42.4 статті 42, пункт 77.4 статті 77) підтримується.

Законопроектом шляхом внесення змін до статей 177, 178 та 296 Податкового кодексу України (далі – Кодекс) пропонується скасувати вимогу обов'язкової реєстрації книги обліку доходів та книгу обліку доходів та витрат, які ведуться фізичними особами – підприємцями та фізичними особами, які провадять незалежну професійну діяльність, в контролюючих органах.

Зазначена пропозиція підтримується.

Разом з цим, законопроектом пропонується скасувати обов'язок ведення книги обліку доходів для фізичних осіб – підприємців платників єдиного податку першої та другої групи, а також третьої групи, які не є платниками

податку на додану вартість. Такий платник податків за власним бажанням може вести книгу обліку доходів в паперовому або електронному вигляді. Відповідальність у вигляді штрафів за неведення або помилки у книзі доходів настає, тільки якщо такий платник повідомив про бажання вести книгу обліку доходів.

Пропозиція не відповідає підпункту 16.1.2 пункту 16.1 статті 16 Кодексу та пункту 44.1 статті 44 Кодексу, відповідно до яких ведення обліку є обов'язком платника податку, а не правом, а також на підставі обліку складається податкова звітність.

Також відповідно до пункту 11 розділу II Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні (далі – Положення), затвердженого постановою Національного банку України від 29.12.2017 № 148, фізичні особи – підприємці оприбутковують готівку в книгах обліку доходів і витрат (книгах обліку доходів).

Оскільки для першої групи платників єдиного податку не передбачається запровадження використання реєстраторів розрахункових операцій, а на можливий момент запровадження норм законопроекту і для більшості категорій другої групи не передбачатиметься використання реєстраторів розрахункових операцій, то скасування книжок унеможливить виконання фізичними особами – підприємцям „спрощеного” порядок ведення касових операцій у національній валюті України.

Відповідно до підпункт 18 пункту 3 розділу I Положення оприбуткування готівки – це проведення суб'єктами господарювання обліку готівки в касі на повну суму її фактичних надходжень у касовій книзі/книзі обліку доходів і витрат/книзі обліку доходів/фіскальному звітному чеку/розрахунковій квитанції.

Таким чином, у разі скасування книг обліку, фізичні особи – підприємці, в тому числі платники єдиного податку першої – третьої групи, з метою дотримання вимог Положення щодо ведення касових операцій у національній валюті України, зокрема, щодо оприбуткування готівки зобов'язані будуть використовувати реєстратори розрахункових операцій, що на сьогодні не передбачається положеннями Кодексу.

Також пропозиція щодо скасування обов'язку ведення книг обліку доходів для окремих категорій платників є дискримінаційною та створює нерівні умови для ведення діяльності фізичних осіб – підприємців.

Щодо пропозиції можливості використання зазначеними фізичними особами – підприємцями книги обліку доходів шляхом повідомлення контролюючого органу про бажання вести таку книгу.

Зазначена норма може призвести до неоднозначного трактування, оскільки чітко не встановлюється ні форма повідомлення (заява, лист тощо), ні строки та порядок подання (в паперову вигляді, в електронному вигляді), можливість та періодичність відмови від ведення книг. Також не визначається, що потрібно робити діючим підприємцям з вже зареєстрованими на сьогодні книгами.

З метою уточнення норм щодо необхідності ведення обліку платниками єдиного податку на підставі первинних документів (аналогічно до вимог фізичних осіб – підприємців, які перебувають на „загальній системі” оподаткування) пропонуємо в законопроекті врахувати наступне:

пункти 16 та 17 розділу I законопроекту викласти у наступній редакції:

„16. У підпункті 296.1.1 пункту 296.1 статті 296:

1) в абзаці першому слово „ведуть Книгу обліку доходів шляхом щоденного, за підсумками робочого дня, відображення отриманих доходів” замінити словами „зобов'язані вести Книгу обліку доходів шляхом щоденного, за підсумками робочого дня, відображення отриманих доходів та мати підтверджуючі документи щодо походження товару.”;

2) друге речення абзацу другого викласти в такій редакції:

„Книга обліку доходів не підлягає реєстрації в контролюючому органі та може вестися в паперовому та/або електронному вигляді”;

17. підпункт 296.1.2 пункту 296.1 статті 296 викласти у такій редакції:

„296.1.2. Платники єдиного податку третьої групи (фізичні особи - підприємці), які є платниками податку на додану вартість, зобов'язані вести облік доходів та витрат, та мати підтверджуючі документи щодо походження товару.

Форма книги обліку доходів та витрат, порядок її ведення затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику. Книга обліку доходів та витрат не підлягає реєстрації в контролюючому органі та може вестися в паперовому та/або електронному вигляді.”.

Доповнити розділ II „Прикінцеві положення” законопроекту новим пунктом 3 такого змісту:

«3. Встановити, що книги обліку доходів і витрат (книги обліку доходів), які ведуться фізичними особами – підприємцями та фізичними особами, які провадять незалежну професійну діяльність, відповідно до вимог 177, 178 та 296 Податкового кодексу України, що зареєстровані до набрання чинності цим Законом, діють до їх закінчення та не потребують проведення скасування їх реєстрації.»

З метою виключення зловживань з боку несумлінних платників податків та забезпечення стабільної роботи щодо отримання та надіслання документів через електронний кабінет, пропонуємо редакцію пункту 17.1.15 статті 17 викласти у редакції, яка узгоджена під час розгляду проекту Закону № 1210:

«17.1.15. подавати декларацію та інші документи в паперовій формі у разі виникнення технічних проблем у роботі електронного кабінету (наявність помилки має бути підтверджена у порядку, встановленому методологом електронного кабінету, або згідно повідомлення на офіційному вебпорталі центрального органу, що реалізує податкову політику або судом).»

Пропонуємо пункт 42.1 статті 42 викласти у редакції:

«42.1. Податкові повідомлення - рішення, податкові вимоги або інші документи з питань адміністрування податків, зборів, платежів, податкового контролю, у тому числі з питань проведення перевірок, звірок, адресовані контролюючим органом платнику податків, повинні бути складені у письмовій формі, відповідним чином підписані та у випадках, передбачених законодавством, завірені печаткою такого контролюючого органу.»;

пункт 42.4 статті 42 викласти у редакції:

«42.4. Платники податків, які подають звітність в електронній формі та/або пройшли електронну ідентифікацію онлайн в електронному кабінеті, можуть здійснювати листування з контролюючими органами засобами електронного зв'язку в електронній формі з дотриманням вимог законів України "Про електронні документи та електронний документообіг" та "Про електронні довірчі послуги".

Листування контролюючих органів з платниками податків, зазначеними в абзаці першому цього пункту, які подали заяву про бажання отримувати документи через електронний кабінет, здійснюється засобами електронного зв'язку в електронній формі з дотриманням вимог законів України "Про електронні документи та електронний документообіг" та "Про електронні довірчі послуги" шляхом надіслання документа в електронний кабінет з одночасним надісланням платнику податків на його електронну адресу (адреси) інформації про вид документа, дату та час його надіслання в електронний кабінет. Документ вважається надісланим контролюючим органом в електронний кабінет, якщо він є доступним в електронному кабінеті.»;

пункт 77.4 статті 77 викласти у редакції:

«77.4. Про проведення документальної планової перевірки керівником (його заступником або уповноваженою особою) контролюючого органу приймається рішення, яке оформлюється наказом.

Право на проведення документальної планової перевірки платника податків надається лише у випадку, коли йому не пізніше ніж за 10 календарних днів до дня проведення зазначеної перевірки вручено під розписку або надіслано рекомендованим листом з повідомленням про вручення або в електронний кабінет (у разі якщо платник податків подав заяву про бажання отримувати документи через електронний кабінет) копію наказу про проведення документальної планової перевірки та письмове повідомлення із зазначенням дати початку проведення такої перевірки.»

Пропонуємо доповнити законопроект нормами щодо вдосконалення порядку надання контролюючими органами індивідуальних податкових консультацій на запити платників податків, а саме:

надання можливості платникам податків надсилати звернення на отримання індивідуальної консультації в електронній формі;

надання платнику податків права на отримання індивідуальної консультації в електронній формі.

До статті 42¹ Кодексу:

Доповнити новим абзацом такого змісту «подання звернення на отримання індивідуальної консультації в електронній формі. У разі необхідності платники податків можуть прикріпити до звернення копії необхідних документів.»

До статті 52 Кодексу:

1) У пункті 52.1:

абзац перший викласти в такій редакції:

«52.1. За зверненням платників податків у паперовій або електронній формі контролюючий орган, визначений підпунктом 41.1.1 пункту 41.1 статті 41 цього Кодексу, надає їм безоплатно індивідуальні податкові консультації з питань практичного застосування окремих норм податкового та іншого законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на такий контролюючий орган, протягом 30 календарних днів, що настають за днем отримання такого звернення даним контролюючим органом.»;

в абзаці другому слова «в письмовій формі» замінити словами «у паперовій або електронній формі»;

абзаци п'ятий і шостий викласти в такій редакції:

«зазначення, в чому полягає практична необхідність отримання податкової консультації (наведення конкретних обставин);

Підпис платника податків або кваліфікований електронний підпис;»;

в абзаці восьмому слова «податкова консультація не надається, а надсилається відповідь» замінити словами «індивідуальна податкова консультація не надається, а надсилається відповідь, за підписом керівника (заступника керівника або уповноваженої особи), у паперовій або електронній формі»;

абзац дев'ятий викласти в такій редакції:

«Уповноважена особа центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику може прийняти рішення про продовження строку розгляду звернення на отримання індивідуальної податкової консультації понад 30-денний строк, але не більше 10 календарних днів, та письмово повідомити про це платнику податків у паперовій або електронній формі до закінчення строку, визначеного абзацом першим цього пункту.»;

доповнити пункт абзацом такого змісту:

«На індивідуальну податкову консультацію або відповідь, що надається контролюючим органом в електронній формі, накладається електронний підпис уповноваженої посадової особи контролюючого органу з дотриманням вимог законів щодо електронного документообігу та електронних довірчих послуг.»;

2) пункти 52.3 і 52.4 викласти в такій редакції:

«52.3. За виробом платника податків індивідуальна податкова консультація надається в усній, у паперовій або електронній формі. Індивідуальна податкова консультація, надана у паперовій або електронній формі, обов'язково повинна містити назву – індивідуальна податкова консультація, реєстраційний номер в єдиному реєстрі індивідуальних податкових консультацій, опис питань, що порушуються платником податків, з урахуванням фактичних обставин, зазначених у зверненні платника податків, обґрунтування застосування норм законодавства та висновок з питань практичного використання таких норм законодавства.

52.4. Індивідуальні податкові консультації надаються:

в усній формі – контролюючим органом, визначеним підпунктом 41.1.1 пункту 41.1 статті 41 цього Кодексу, а також державними податковими інспекціями, якщо повноваження щодо надання індивідуальних податкових консультацій в усній формі визначено положеннями про територіальні органи, до складу яких входять такі державні податкові інспекції;

у письмовій формі – контролюючим органом, визначеним підпунктом 41.1.1 пункту 41.1 статті 41 цього Кодексу, крім державних податкових інспекцій.

Індивідуальна податкова консультація, надана у паперовій або електронній формі, підлягає реєстрації в єдиному реєстрі індивідуальних податкових консультацій та розміщенню на офіційному веб-сайті центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, без зазначення найменування (прізвища, ім'я, по батькові) платника податків, коду згідно з ЄДРПОУ (реєстраційного номера облікової картки) та його податкової адреси.

Доступ до зазначених даних єдиного реєстру індивідуальних податкових консультацій та офіційного веб-сайту є безоплатним та вільним. Порядок ведення та форма єдиного реєстру індивідуальних податкових консультацій визначаються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.»

Враховуючи викладене, законопроект підтримується із зауваженнями.

Голова

Сергій ВЕРЛАНОВ